

Þjóðvegur 1 við Ærlæk 29.október 2007

Tegund slyss: Útafakstur

Látinn 76 ára karlmaður

Tími sólarhrings: Dagur

Lýsing á slysi

Ökumaður fólksbifreiðar á leið frá Akureyri ók austur þjóðveginn áleiðis til Egilsstaða. Við svonefndan Ærlæk, um 30 km frá Egilsstöðum ók ökumaður útaf norðan við veginn. Leið bifreiðinnar skáhallt niður fláa vegarins sést á mynd 1. Steypt ræsi er yfir Ærlæk og hefur verið reynt að laga yfirborð þess að fláanum. Bifreiðin fór skáhallt niður fláann, og kastaðist yfir vegræsið. Undirvagn bifreiðarinnar aflagaðist mikið við landinguna og gekk fremra hjólastell bifreiðarinnar upp og aftur í farþegarýmið við höggið. Bifreiðin staðnæmdist austanvið vegræsið og námu afturhjól við kant ræsisins.

Mynd 1. Bifreiðin fór útaf norðan megin við veginn skáhallt niður fláann

Engin sýnileg hjólför voru eftir bifreiðina á yfirborði vegarins áður en hann fór útaf. Vitni að slysinu sem ók vestur þjóðveginn lýsti því svo að fólksbifreiðinni hafi verið ekið eftir miðjum veginum á litlum hraða og átti vitnið þann kost einan að stöðva bifreið sína til forða árekstri. Horfði vitnið á hvar bifreiðin ók útaf norðan við veginn án þess að ökumaður reyndi að varna því.

Veður var þurr og léttskýjað þegar slysið varð. Hiti var við frostmark en vegurinn var auður og ekki háll. Skammt vestan við slysstað liggur vegurinn niður brekku í vinstri beygju en þar sem ökumaður missti stjórn á bifreiðinni er vegurinn beinn. Hámarkshraði við slysstað er 90 km/klst. Þar er yfirborðsmerking á miðjum vegi, brotin lína, vegstíkur í köntum og vegurinn 6,5 metra breiður.

Halli fláans er 10° sitt hvoru megin við ræsið og var yfirborðið laust við grjót og ójöfnur. Vegræsið sem Ærlækur rennur um hafði verið felld inn í fláa vegarins. Þar með var búin til óvarin geil í umhverfi vegarins. Veggir ræsisins eru steiptir og ekkert vegrið til að varna árekstri við þá. Þó þessi hönnun sé álitleg í sjónrænu tilliti er hún hættuleg fyrir ökumenn sem landa utan vegar (mynd 2).

Mynd 2. Vegræsið er felld inn í fláa vegarins. Þessi óvarða geil í umhverfi vegarins er hættuleg fyrir ökumenn.

Mynd 3. Framendi bifreiðarinnar afmyndaðist mikið við áreksturinn. Mælaborð bifreiðarinnar gekk aftur að ökumanni og gólfið færðist upp þannig að hemlafetill og bensínjölf námu við gólf eins og sést á minni myndinni.

Framendi bifreiðarinnar hefur lent mjög harklega á öðrum enda ræsisins. Hjólabúnaður að framan laskaðist mikið og kýldist upp þannig að gólf bifreiðarinnar nam við hemlafetil (mynd 3). Í heild var mikil afmyndun upp- og aftur eftir bifreiðinni vegna árekstursins og má rekja áverka ökumanns til þess.

Ökumaður notaði bílbelti og loftpúðar bílsins blésu út. Áfengis- og lyfjamæling var gerð á ökumanna og var hún neikvæð. Engar óyggjandi upplýsingar komu fram í krufningarskýrslu sem benda til þess að orsök slyssins megi rekja til veikinda.

Bifreiðin KY-267 var fólksbifreið af tegundinni Honda HRV. Bifreiðin var rannsökuð af bíltæknisérfræðingi en ekkert kom fram við þá rannsókn sem skýrir tildrög slyssins.

Orsakagagreining

- Rannsóknarnefndin telur líklegast að ökumaður hafi sofnað eða misst meðvitund af öðrum ástæðum.
- Vegræsið við slystað er óvarið og skapar aukna hættu í umhverfi vegar.

Tillögur í öryggisátt

Rannsóknarnefnd umferðarslysa beinir því til Vegagerðarinnar að girða veginn yfir Ærlæk af með vegriði við ræsið. Vegræsið er felld inn í fláa vegarins og þar með búin til geil sem er óvarin. Þessi frágangur á vegræsi er hættulegur ef útafakstur verður og nauðsynlegt að grípa til öryggisráðstafana við aðra staði þar sem notast hefur verið við sambærilega lausn.

Reykjavík 5.3.2008

Rannsóknarnefnd umferðarslysa